

SEHOLORSZÁG

DIGITÁLIS PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANNAL

TÁMOGATOTT PROJEKTTERV

(20 × 45 PERC)

Szerző:

Kerek Roland

dr. Mezei Mónika

Módszertani lektor:

Szabados Tímea

Nyelvi lektor:

Szabados Tímea

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

PROJEKTERV

Tantárgyak köre

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI-rendelet alapján:

Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyama számára

Magyar nyelv és irodalom – [A változat](#)

[Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek](#)

[Vizuális kultúra](#)

[Mozgóképkultúra és médiaismeret](#)

[Földrajz](#)

[Informatika](#)

A projekt pedagógiai alapjai

Szükséges előismeret és készségek

Szükséges előismeretek

- az utópia, disztópia (ellenutópia, antiutópia) fogalmai
- különféle államelméletek
- a felvilágosodás során megfogalmazott és azóta is a demokrácia alapját képező emberi jogok fogalma
- a reneszánsz és a felvilágosodás utópiafogalma
- különböző államszervezeti struktúrák, a hatalommegosztás formái
- a felvilágosodás regényirodalmából Voltaire Candide vagy az optimizmus című regénye
- Daniel Defoe Robinsonja és Jonathan Swift Gulliver utazásai (szemelvényeken keresztül)
- az emberi jogok és az utópia/disztópia fogalmaihoz kapcsolódóan George Orwell 1984 című regénye

Készségek

- alapvető HTML-szerkesztési (vagyis kódolási) ismeret
- alapvető gépelési képesség
- kreatív szövegalkotás rögzített szempontok alapján
- videófelvevő és -vágó eszköz használata
- szóbeli tömör összefoglaló készség

Tartalmi követelmények

- A felvilágosodáskori és a 20. századi utópikus/disztópikus irodalmi művekből megismert tudás felhasználása egy képzeletbeli állam vázlatos megalkotása érdekében
- Az államok kialakulásával kapcsolatos tudás beépítése a képzeletbeli államba
- Különböző fiktív emberi magatartástípusok, élethelyzetek bemutatása
- A fentiek alapján a következő tartalmi elemek megjelenítése (nagyreszt) wiki formájában:
  - A kitalált ország történelme
  - A kitalált ország földrajza
  - A kitalált ország államszervezete
  - A kitalált ország állampolgárainak élete
  - A kitalált ország szimbólumai: címere, himnusza, zászlaja
  - A kitalált országról készített imázsfilm

Tanulási célok/Tanulási eredmények

- A környező világhoz való kritikus viszonyulás erősödése.
- Az absztrakt, szimbolikus gondolkodás fejlődése.
- A közös munka alapelveinek lefektetése, elfogadása.
- A hatékony internetes keresés gyakorlása.
- A szabálykövetési készség erősítése.
- A hatékony időmenedzsment gyakorlása.
- A saját munkára való reflektálási képesség fejlesztése.
- Az adott szövegműfajnak megfelelő hangnem választásának gyakorlása.

A tananyag célrendszerét kifejtő kérdések	
Alapkérdés	Mit tartalmazhatnak számunkra a változások?
Projektszintű kérdés	Hogyan működik a legjobb vagy legrosszabb társadalom?
Tartalmi kérdések	<p>Melyek a legfontosabb alkotóelemei az utópiák/disztópiák irodalmi példáiban megjelenő világábrázolásnak?</p> <p>Hogyan kapcsolódnak egymáshoz egyes történelmi események?</p> <p>Hogyan befolyásolja a földrajzi helyzet egy állam kialakulását és működését?</p> <p>Melyek az államszervezet legfőbb intézményei?</p> <p>Mi a hatalmi ágak egymáshoz való viszonya?</p> <p>Milyen hatása van az állami berendezkedésnek a polgárok mindennapi életére?</p> <p>Milyen szimbólumok fejezik ki legjobban egy adott állam legjellemzőbb vonásait?</p> <p>Milyen tartalmi és formai elemek szükségesek egy az államot népszerűsítő propagandafilm megalkotásához?</p>
A projekthez szükséges anyagok és eszközök	
Technológia – hardver	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ laptop ▪ asztali számítógép ▪ okostévé ▪ okostelefon ▪ internet-hozzáférés ▪ szkennel 	

Technológia – szoftver

eszköz	útvonat	leírás, felhasználás
PBWorks	http://www.pbworks.com/	<p>Wiki készítése. A Wikipedia mintájára csoportonként ötelemű szócikkrendszert kell készíteni. Fontos, hogy legyen egy jól strukturált főoldal, ami mintegy kibővített tartalomjegyzékként működik.</p> <p>Példaként Magyarország wikipediaoldala használható.</p>
Trello	https://trello.com/	<p>Nagyszerű szervezőeszköz. Mozgatható kártyákon lehet jelölni a feladatokat, lehet határidőt beállítani, csatolni, reflektálni. A feladatvégzést lehet szemléletesen lekövetni vele.</p>
Time Graphics	https://time.graphics/	<p>Sokoldalúan személyre szabható idővonalkészítő eszköz. A történelmi szócikk ezzel összefüggésben készül.</p>
Google Drive	https://drive.google.com	<p>A háttéranyagok tárolására és megosztására kiválóan alkalmas szolgáltatás. A napló és az életrajz helye.</p>
VideoPad	https://videopad-video-editor.en.softonic.com/ (letölthető innen)	<p>Sokfunkciós videószerkesztő. A használatához kell némi gyakorlatot szerezni. A fő funkciói, amelyeket a diákoknak használniuk kell: fájl importálása, vágás, hang- és képsáv összehangolása, időzítés, exportálás.</p>

A megvalósítás során használt online tartalmak, források linkjei

[Jamendo](#): ingyenesen letölthető, szabad felhasználású zenék tára.

[Pixabay](#)

[Wikimedia Commons](#): ingyenesen letölthető, szabad felhasználású képek tára.

Nyomtatott források és eszközök

Orwell, George: *1984*

Pethőné Nagy Csilla: *Irodalom 10. I.* Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest, 2013.

Voltaire: [*Candide vagy az optimizmus*](#)

ÉRTÉKELÉSI TERV

Az értékelés időrendje

A projektmunka megkezdése előtt	Mialatt a tanulók a projekten dolgoznak, és feladatokat végeznek	A projektmunka befejeztével
Csoportos ötletbörze, az előzetes történelmi és irodalmi ismeretek mozgósítása, virtuális jegyzetkészítés a wikioldalon	Ellenőrző listák (1 2 3 4 5 6 7) Tanulási naplók (1 2 3 4) A feladatvégzés lekötetése Trello-táblákon Kitűzők	Kilépőkártya A projekt összefoglaló értékelése az ellenőrző listák alapján

Értékelési összefoglaló

A projekt nyitányaként, miután a csoportok megkapják Trello-kártyákon az összes elvégzendő feladatot, a csoportok létrehozzák első wikioldalukat az osztály BPWorks-felületén, és egy ötletbörze során gyors jegyzetet készítenek a megalkotandó világ alapjairól, a tanult irodalmi és történelmi példákra támaszkodva.

A projekt során a folyamatos önellenőrzést a csoport Trello-tábláján található rövid feladatösszefoglalók, valamint az osztály Google Classroom-oldalára feltöltött ellenőrző listák segítik.

Ellenőrző listát a következő összetevőkhöz kapnak a diákok:

Áttekintő wikiszócikk a kitalált országról

- A kitalált ország történelmét részletező wikiszócikk
- A kitalált ország földrajzát részletező wikiszócikk
- A kitalált ország államszervezetét részletező wikiszócikk
- A kitalált ország állampolgárainak életét részletező wikiszócikk, valamint az ezen szócikkhez fiktív forrásként készítendő naplóbejegyzés és életrajz

Értékelési összefoglaló

- A kitalált ország szimbólumai: címere, himnusza, zászlaja
- A kitalált országról készített imázsfilm

A tanulók minden projektnap végeztével **tanulásinapló-bejegyzést** írnak egyénileg, előre kapott kérdéskezdeményekkel. A naplóbejegyzést *Classroom*-feladatként kell megoldaniuk és beküldeniük. Az utolsó napi bejegyzés hosszabb és összetettebb, hiszen a teljes projektre visszatekintő **kilépőkártyaként** szolgál.

A projekt feladatainak végzése során a csoportok **kitűzöt** kapnak, ha egy adott összetevő kidolgozása magas színvonalat ért el. A következő kitűzőket alkalmazhatjuk (a képek linkelve elérhetők a Mellékletekben):

▪ biográf: az életrajz kidolgozásáért ▪ csapat!: a film elkészítéséért ▪ dizájnér: a film-, a zászló- és a címerbeli kreativitásért ▪ geográfus: a földrajzi környezet kialakításáért ▪ Herald Herold: a címer megalkotásáért ▪ keresztelő: a kreatív névadásért	▪ Kölcsey: a himnuszírásért ▪ Mikes Kelemen: a naplóírásért ▪ politológus: az államszervezet kidolgozottságáért ▪ történész: a történelmi háttér kidolgozottságáért ▪ vexillológus: a zászlótervért ▪ wikimágus: a wikiszócikk szabályszerűségéért

A projekt végeztével **összegezzük** a csoportok minden munkájának és produktumának az eredményét, amely összegzés során a következőket vesszük figyelembe:

- a) Az ellenőrző listák alapján a létrehozott szövegek, wikioldalak, képek minősége, jogtiszta források alkalmazása
- b) A tanulásinapló-bejegyzések megléte és színvonala
- c) Az imázsvideó minősége
- d) Az összefoglaló kiselőadás minősége

A PROJEKT MENETE

Projektleírás

Előkészületek | a tanár feladatai

0. szakasz

A tanár előkészíti a projekt során használatos felületeket:

- A **Trello** felületén minden csoportnak külön táblát nyitunk, amelyen készítünk három listát: *Elvégzendő feladatok*, *Folyamatban*, *Kész*. Az *Elvégzendő feladatok* listában minden csoport megkapja az összes, a projekt során elvégzendő feladatot, így jobban tudja tervezni az öt szakaszon átívelő munkáját. Mindazonáltal minden szakasznak megvan a maga fókuszja: azok a feladatok, amelyekkel minél magasabb kidolgozási szintet kell elérniük. A főfeladatokon túl lehetséges időt fordítani a korábbi feladatok tökéletesítésére, illetve a később következők tervezésére, elkezdésére.
- A **PBWorks** oldalán a tanár regisztrál, létrehoz egy wikit (*workspace*), a főoldalon elhelyez egy beköszönő szöveget, valamint a projekt feladatainak leírását itt is szerepelteti. Ezután meghívja a diákokat a wikibe (*Invite more people*). Ebben a wikiben a diákoknak már rögtön a projekt legelején létre kell hozniuk egy szócikk-kezdeményt, amelyre az ötletbörze folyamánként jegyzet kerül.
- A tanár a Google Drive-on Google dokumentumként létrehozza az **ellenőrző listákat** és a **tanulásinapló-sablonokat** (ld. a mellékletek között).
- A tanár elkészíti a **kitűzőket** (ld. a mellékletek között).

Megjegyzés: a **Google Tanterem** segítségével könnyen, elegánsan megoszthatók a Google dokumentumok: az ellenőrzőlistákat úgy kell megosztani, hogy a diákok ne szerkeszthessék, csak megtekinthessék; a tanulásinapló-sablonokból viszont minden diák külön másolatot kap.

Államszervezet és történelem | 4 tanóra

1. szakasz

A diákok egy rövid **tanári előadás** révén megismerkednek a projekt tartalmával, produktumaival és értékelésével, majd előre kialakított, több szempontból **heterogén csoportokba** rendeződnek. Ezekben a csoportokban dolgoznak a projekt öt szakaszán keresztül. Hét csoport alakul, mindegyik csoport kap egy-egy laptopot, és megismerkednek a kijelölt digitális felületekkel (Trello, PBWorks).

A csoportoknak az 5 szakasz során a következő feladatai vannak: (1) az államszervezet és az állam történetének, földrajzának kitalálása, (2) címer, himnusz és zászló tervezése és elkészítése, (3) az állampolgárok életének bemutatása, napló és életrajz készítése, (4) egy 2 perces imázsfilm elkészítésének megtervezése, (5) az imázsfilm és egy 3 diás prezentáció elkészítése, bemutatása.

A munka során a tanárok **monitorozó, facilitáló** szerepet vesznek fel.

A projektszakasz végén minden tanuló **egyéni**leg kitölti a tanulási naplót.

Az első szakasz során a csoportoknak ki kell találniuk utópisztikus vagy disztópikus államuk államszervezetét és történelmét, illetve földrajzi viszonyait. Ezekhez **ábrát** (az államszervezethez), **idővonalat** (a történelemhez) és wikiszócikket kell készíteniük, amely a projektórák sorozata folyamán természetesen változtatható, bővíthető. A wikiszócikk szerkesztése közben időnként (például a képek méretezése vagy a szövegelhelyezés esetén) szükségük van alapvető HTML-ismeretekre is.

Meg kell tervezniük a **csoport munkamegosztását, időbeosztását** (amelyhez komoly segítséget ad a *Trello*).

<p>2. szakasz</p>	<p style="text-align: center;">Az állam szimbólumai 4 tanóra</p> <p>A második szakasz kezdetén a csoportok megismerik a főfeladatot, majd csoportokban kezdenek dolgozni. Meg kell tervezniük államuk címerét és zászlaját oly módon, hogy az tükrözze államuk legfontosabb értékeit. A címer és a zászló készülhet rajzként, ekkor szkennelt formában kell feltölteni a felületre; vagy valamilyen számítógépes alkalmazással.</p> <p>Ezen kívül himnuszt kell írniuk, legalább két versszak terjedelemben. Dallamot, zenét írhatnak hozzá, de nem kötelező. Mindezen feladatok elvégzése csoporton belüli munkamegosztást igényel.</p> <p>A szakasz ismét a tanulási napló kitöltésével zárul.</p>
<p>3. szakasz</p>	<p style="text-align: center;">Az állampolgárok élete 4 tanóra</p> <p>A harmadik szakasz keretében a csoportok kitalálják, milyen lehet az állampolgárok élete (hétköznapok, munka, család stb.) a virtuális világukban. Ehhez ki kell találniuk egy karaktert, akiről írnak egy rövid, “tárgyilagos” életrajzot, illetve egy szubjektív hangvételű, E/1-ben írt naplóbejegyzést. Ezeket (fiktív) forrásként használva készíteniük kell egy objektív wikiszócikket.</p> <p>Ezekhez a feladatokhoz is szükség van a csoportmunkára és együttműködésre. A szakasz végén egyénileg kitöltik a tanulási naplójukat.</p>
<p>4. szakasz</p>	<p style="text-align: center;">Imázsfilm előkészítése 4 tanóra</p> <p>A szakasz főfeladataként a csoportok megtervezik kétperces imázsfilmjük forgatókönyvét, és belekezdhetnek annak megvalósításába. Emellett rendezik a korábban megírt wikiszócikket, készítenek egy (vagy kiegészítik az) áttekintő szócikket, ellátják forrásmegjelöléssel, és belinkelik a megfelelő oldalakat.</p> <p>Ezekhez a feladatokhoz sok egyéni munkára van szükség, ugyanakkor a csoport tagjainak közösen kell ötletelniük, munkát megosztaniuk és folyamatosan egyeztetniük.</p> <p>Tanulási naplót nem kell kitölteniük.</p>

5. szakasz

Imázsfilm és prezentáció készítése, bemutatása | 4 óra

A projektmunka lezárásaként a csoportok tagjainak egy előre elkészített prezentáció sablon alapján háromperces prezentációt kell készíteniük virtuális világuk leglényegesebbnek tartott jellemzőiről. A prezentációsablont a Google Diák felületén kell személyre szabniuk úgy, hogy az alapvető dizájnelemek nem változtatnak.

Ezen kívül egy kétperces országimázsfilmot kell gyártaniuk, amelyben „reklámozzák” államukat. A feladathoz mobiltelefonos vagy egyéb kamerát, képeket, videóforrásokat használnak, valamint a javasolt (VideoPad) vagy más, rendelkezésükre álló videószerkesztő programot.

A szakasz végén az esetlegesen meghívott vendégekkel közösen megtekintjük a csoportok prezentációit és imázsfilmjeit, majd a tanulók egyénileg kitöltik a **tanulási naplójukat**, amely nemcsak az utolsó szakasz, hanem az egész hét értékelését is tartalmazza.

A projektnek része lehet, de lezárását is követheti az a **beszélgetés**, amelyet az egész csoporttal folytatunk a megalkotott világokkal kapcsolatban: fontos, hogy megtárgyaljuk, vajon melyik világ milyen szempontból **mutat (görbe) tüköröt** valóságos világunknak.

MELLÉKLETEK

Megjegyzés: Jelen projekt a 2019-es Digitális Témahétre készült, amelynek keretében öt nap alatt meg is valósítottuk azt. A fent szakaszként jelölt egységek a megvalósítás során külön napokra estek, ezért a tanulásnapló-sablonok címében is napok szerepelnek. Emellett a kitűzőkön szerepel a „DTH 2019” megjelölés, a bemutatósablonon pedig a Digitális Témahét logója

Ellenőrző listák

Az ellenőrző listák részletezik, hogy milyen kritériumoknak kell megfelelniük a projekttermékeknek:

- [Áttekintő wikiszócikk a kitalált országról](#)
- [A kitalált ország történelmét részletező wikiszócikk](#)
- [A kitalált ország földrajzát részletező wikiszócikk](#)
- [A kitalált ország államszervezetét részletező wikiszócikk](#)
- [A kitalált ország állampolgárainak életét részletező wikiszócikk, valamint az ezen szócikkhez fiktív forrásként készítendő fiktív napló és életrajz](#)
- [A kitalált ország szimbólumai: címere, himnusza, zászlaja](#)
- [A kitalált országról készített imázsfilm](#)

Tanulási naplók

A diákok önreflexióját szolgálja a tanulási napló, amelyet a projekt öt napján négyszer kellett írniuk. A negyedik-ötödik szakaszhoz tartozó, kibővített tanulási napló egyszerismind kilépőkártyaként is működik.

- [Tanulásnapló-sablon – első szakasz](#)
- [Tanulásnapló-sablon – második szakasz](#)
- [Tanulásnapló-sablon – harmadik szakasz](#)
- [Tanulásnapló-sablon – negyedik-ötödik szakasz](#)

Kitűzők

A következő kitűzőket használtuk a projekt során (minden kitűzőn a [Pixabay](#)ról vagy a [Wikimedia Commons](#)ról letölthető, szabad felhasználású képeket használtuk, a szerkesztést a [GIMP](#) nevű programban végeztük.):

- [biográf](#)
- [csapó!](#)
- [dizájnér](#)
- [geográfus](#)
- [Herald Herold](#)
- [keresztelő](#)
- [Kölcsey](#)
- [Mikes Kelemen](#)
- [politológus](#)
- [történész](#)
- [vexillológus](#)
- [wikimágus](#)
- [*szerkeszthető kitűzősablon a GIMP-ből exportálva*](#)

Prezentációsablon

([Itt található.](#))